

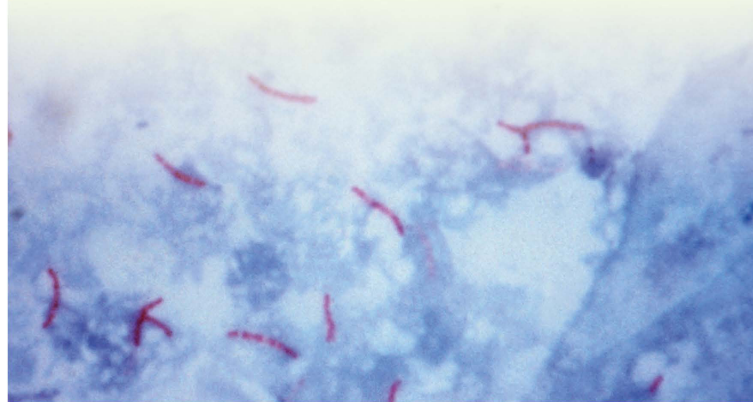

วัณโรค

คือโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรียชนิดหนึ่ง วัณโรคเป็นได้ทุกส่วนของอวัยวะทั่วร่างกาย เช่น วัณโรคกระดูก วัณโรคลำไส้ วัณโรคเยื่อหุ้มสมอง แต่ที่พบมากที่สุดคือที่ปอดเรียกว่า “วัณโรคปอด” ซึ่งสมัยก่อนเรียกว่า “ฝีในท้อง”

อาการขอผู้ป่วยที่เป็นวัณโรคปอด

1. มีไข้ต่ำๆ ตอนบ่ายๆ หรือตอนเย็น
2. ไอแห้งๆ และเจ็บหน้าอก
3. เหนื่อยง่าย อ่อนเพลีย
4. ผิวน้ำซีด เหลือง เหงื่อออกตอนกลางคืน

การตรวจพบวัณโรค

1. จากการเอกซเรย์ปอดจนพบรอยแผลที่เนื้อปอดซึ่งเกิดจากการกักกินของเชื้อวัณโรค

2. จากการตรวจเสมหะ นำเสมหะผู้ป่วยไปส่องด้วยกล้องจุลทรรศน์จะพบเชื้อวัณโรค

การติดต่อและการแพร่กระจายของวัณโรค

แหล่งแพร่เชื้อที่สำคัญคือ “ผู้ป่วยเป็นวัณโรคปอด” เชื้อวัณโรคจะแพร่ระบาดหรือกระจายจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่นๆ มีการแพร่กระจายคล้ายกับไข้หวัดซึ่งเชื้อวัณโรคจะถูกขับออก และแพร่กระจายสู่อากาศจากการไอ จาม ถ่มน้ำลาย และขากเสมหะ ของผู้ป่วยที่เป็นวัณโรค และผู้ที่ติดเชื้อมีวัณโรคก็คือผู้ที่หายใจรับเชื้อวัณโรคที่ลอยลอยในอากาศเข้าสู่ปอด

วัณโรคดื้อยาคืออะไร?

วัณโรคดื้อยา เกิดจากผู้ที่เคยป่วยเป็นวัณโรคแล้วรักษาอย่างไม่ถูกต้อง คือหยุดยาก่อนกำหนดที่จะรักษาครบระยะ หรือรักษาไม่สม่ำเสมอ จนทำให้เชื้อวัณโรคพัฒนาขึ้นให้ทนต่อยาที่เคยรักษา จึงไม่สามารถที่จะรักษาได้ด้วยยาเดิมที่เคยใช้

การปฏิบัติตัวขณะรักษาวัณโรคดื้อยา

1. รับประทานยาทุกชนิดอย่างสม่ำเสมอตามแผนการรักษาของแพทย์
2. นอนในห้องที่มีอากาศถ่ายเท และมีแสงแดดส่องผ่าน
3. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ งดสิ่งมีเมาและยาเสพติด
4. ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
5. พักผ่อนให้เพียงพอวันละ 6-8 ชั่วโมง
6. ถ้าสงสัยว่าแพ้ยา เช่น มีผื่นคัน ตาเหลือง ตัวเหลือง ให้รีบไปพบแพทย์ทันที
7. เมื่อรักษาไประยะหนึ่งและอาการทุเลาลงอย่าหยุดรับประทานยาเองโดยเด็ดขาด เพราะการหยุดรับประทานยาเองจะทำให้เชื้อเกิดอาการดื้อยา

การรักษาวัณโรคด้วยยาที่มีประสิทธิภาพ

การรักษาวัณโรคด้วยยาให้ได้ผลดีนั้น ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรสาธารณสุข บุคคลในครอบครัวเพื่อนบ้าน และผู้ใกล้ชิด
โดยวิธี

1. ฝึคดูผู้ป่วยรับประทานยาที่รักษาวัณโรคทุกชนิดต่อหน้า จนกลืนลงสู่กระเพาะ
2. บันทึกการรับประทานยาทุกมื้อ และทุกเม็ด
3. กระตุ้นให้ผู้ป่วยไปรับยา และไปตรวจตามแพทย์นัดทุกครั้ง
4. ห้ามหยุดรับประทานยาเองโดยเด็ดขาด เพราะการรักษาวัณโรคต้องมีการรักษาที่ยาวนานกว่าโรคอื่น ๆ
5. คอยเป็นกำลังใจและให้การยอมรับผู้ป่วยว่าเป็นบุคคลสำคัญของสังคมเสมอ

แนวทางป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายเชื้อวัณโรค

1. ไม่ควรนอนร่วมกับผู้อื่นขณะที่ป่วยเป็นวัณโรค
2. เวลาไอ-จาม ปิดปากและจมูกทุกครั้ง
3. แยกเสื้อผ้าชุ่มชื้นของตัวเอง ไม่ซักรวมกับผู้อื่นและควรตากแดดจัด หรือนำไปรีดทุกครั้ง
4. แยกภาชนะที่ใส่อาหาร ไม่รับประทานร่วมกับผู้อื่นและควรลวกหรือต้มภาชนะ หรือนำไปตากแดดเพื่อเป็นการฆ่าเชื้อวัณโรค
5. แยกขยะที่เปื้อนนํ้ามูก นํ้าลาย นำไปเผาหรือฝังเสีย
6. การทำลายเชื้อวัณโรคด้วยความร้อน 60°C ใช้เวลา 20 นาที หรือนํ้าเดือด 5 นาที เชื้อวัณโรคจะตายหมด

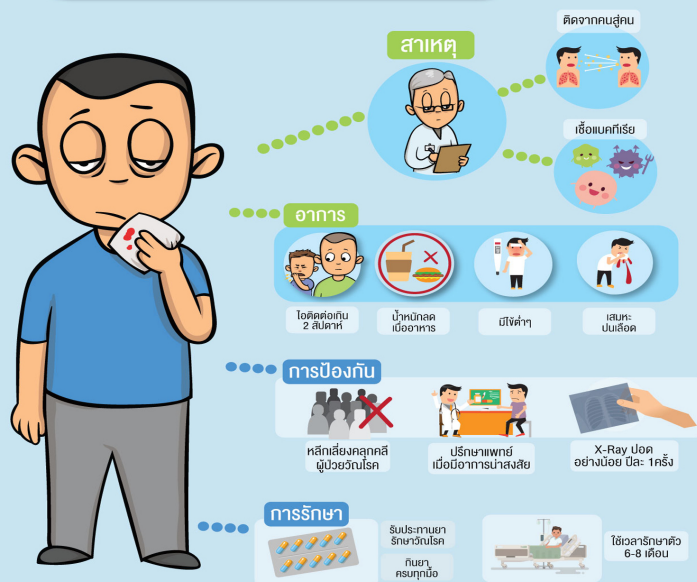
โรควัณโรค Tuberculosis

รับประทานยาให้ครบ วัณโรคหายขาด

ขอขอบคุณข้อมูลจาก : กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

วัณโรค (Tuberculosis)

ทำอย่างไร...ไม่ให้

เชื้อวัณโรคด้วยยา

ด้วยความปรารถนาดีจาก

